

พฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา
สังกัดเทศบาลและเมืองพัทยาในจังหวัดชลบุรี

นางเพ็ญศรี นະแก้ว

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์

พ.ศ. 2551

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์

**BEHAVIORAL LEADER OF THE SCHOOL ADMINISTRATORS UNDER
MUNICIPALITY AND PATTAYA CITY IN CHONBURI PROVINCE**

Mrs. Phensri Naekaew

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for
The Degree of Master of Education Program in Educational Administration

Rajabhat Rajanagarindra University

2008

วิทยานิพนธ์	พฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดเทศบาล และเมืองพัทยาในจังหวัดชลบุรี
ผู้วิจัย	นางเพ็ญศรี เนะแก้ว
ประธานกรรมการที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เนาวรัตน์ วิไลชนม์
กรรมการที่ปรึกษา	ดร.สุรัตน์ ไชยชมภู

คณะกรรมการสอบ

.....ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เนาวรัตน์ วิไลชนม์)

.....กรรมการ

(ดร.สุรัตน์ ไชยชมภู) (ดร.สมหมาย ศรีอยนาคพงษ์)

.....กรรมการ

(ดร.วรศักดิ์ วัชรกำธร) (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สายฝน เสกขุณหาด)

คณะกรรมการบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนรินทร์ อำนวยดีให้ับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้
เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

.....

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์เอก เทพสุภรณ์กุล)

ประธานคณะกรรมการบัณฑิตศึกษา

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ชื่อวิทยานิพนธ์	พฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดเทศบาล และเมืองพัทยาในจังหวัดชลบุรี
ผู้วิจัย	นางเพ็ญศรี แนะแก้ว
ปริญญา	ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา
ปีการศึกษา	2551
ประธานกรรมการที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เนาวรัตน์ วัลชนม์
กรรมการที่ปรึกษา	ดร. สุรัตน์ ไชยชมภู

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบพฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดเทศบาลและเมืองพัทยาในจังหวัดชลบุรี 7 ด้าน ได้แก่ ด้านการมีความคิดริเริ่ม ด้านการรู้จักปรับปรุงแก้ไข ด้านการให้การยอมรับนับถือ ด้านการให้ความช่วยเหลือ ด้านการโน้มน้าวจิตใจ ด้านการประสานงาน และด้านการเข้าสังคมได้ดี จำแนกตาม ตำแหน่ง เพศและประสบการณ์ในการทำงาน กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และพนักงานครูในสถานศึกษา สังกัดเทศบาลและเมืองพัทยาในจังหวัดชลบุรี จำนวน 325 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ประกอบด้วย ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที

ผลการวิจัยพบว่า

1. พฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดเทศบาลและเมืองพัทยาในจังหวัดชลบุรี โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการเข้าสังคมได้ดี ด้านการมีความคิดริเริ่ม ด้านการประสานงาน ด้านการรู้จักปรับปรุงแก้ไข ด้านการโน้มน้าวจิตใจ ด้านการให้การยอมรับนับถือ ด้านการให้ความช่วยเหลือ
2. เปรียบเทียบพฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดเทศบาลและเมืองพัทยาในจังหวัดชลบุรี จำแนกตามตำแหน่ง เพศ และประสบการณ์ในการทำงาน โดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ : พฤติกรรมผู้นำ, ผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

Thesis title : **BEHAVIORAL LEADER OF THE SCHOOL
ADMINISTRATORS UNDER MUNICIPALITY AND
PATTAYA CITY IN CHONBURI PROVINCE**

Researcher : **Mrs. Phensri Naekaew**

Degree : **Master of Education (Educational Administration)**

Year : **2008**

Thesis advisor : **Asst.Prof.Dr. Naovaratana Vilaichon**

Thesis Co-advisor : **Dr. Surath Chaichompu**

ABSTRACT

The purposes of this research were to study and compare the behavioral leader of the school administrators under the municipality and Pattaya City in Chonburi Province. The behavioral leader was classified by 7 aspects as an initiator, an improver, a recognizer, a helper, an effective speaker, a co-ordinator and a social man, with the sample's perception and classified by position, sex and working experience.

The sample consisted of 325 school administrators and teachers under the the municipality and Pattaya City in Chonburi Province. The instrument used for collecting the data was a five rating scale questionnaire. The statistics employed in analyzing the data were frequency, percentage, mean standard deviation and *t*-test

The results were as followed :

1. Behavioral leader of the school administrators under Municipality and Pattaya city in Chonburi province in all and each aspect were at the high level. The means ranked from the highest to the lowest were a social man, an initiator, a co-ordinator, an improver, an effective speaker, a recognizer, and a helper.

2. The comparing the Behavioral leader of the school administrators under Municipality and Pattaya City in Chonburi province classified by position, sex, and working experience in all aspects and each aspect had no statistical significant differences.

Keywords : Behavioral leader, Basic School Administrators

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จด้วยดี เนื่องจากได้รับความช่วยเหลือ สนับสนุนและให้คำแนะนำปรึกษาอย่างดียิ่งจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เนาวรัตน์ วิไลชนม์ ซึ่งเป็นประธานที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์ และ ดร.สุรัตน์ ไชยชมภู ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม ทำให้ ผู้วิจัยได้รับแนวทางในการศึกษาค้นคว้าหาความรู้และประสบการณ์ในการทำ วิทยานิพนธ์ครั้งนี้ จึงขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญทุกท่านดังปรากฏชื่อในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ที่ได้ให้ความกรุณาและความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม และขอขอบคุณผู้บริหารสถานศึกษาและพนักงานครู ที่อยู่ในสังกัดเทศบาลและเมืองพัทยาในจังหวัดชลบุรี ที่ให้ความร่วมมือในการ ตอบแบบสอบถามเป็นอย่างดี

ขอขอบคุณเพื่อน ๆ ทุกคนที่ได้ให้ความช่วยเหลือและเป็นกำลังใจสำคัญอย่างยิ่งในการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ให้สำเร็จด้วยดี

เพ็ญศรี แนะแก้ว

สารบัญ

	หน้า
หน้าอนุมัติ.....	ก
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฅ
สารบัญภาพ.....	ฉ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	3
1.3 ความสำคัญของการวิจัย.....	4
1.4 ขอบเขตของการวิจัย.....	4
1.5 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	6
1.6 สมมติฐานการวิจัย.....	7
1.7 นิยามศัพท์เฉพาะ.....	7
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	9
2.1 สถานศึกษาสังกัดเทศบาลและเมืองพัทยา ในจังหวัดชลบุรี.....	10
2.2 ผู้บริหารสถานศึกษา.....	24
2.3 พฤติกรรมผู้นำ.....	25
2.4 พฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาตามแนวคิดของกริฟฟิทส์.....	44
2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	51
2.6 สรุปกรอบแนวคิดการวิจัย.....	53

บทที่	หน้า
3 วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า.....	56
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	56
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล.....	56
3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	58
3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	59
3.5 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	60
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	61
4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	61
4.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	61
5 สรุป อภิปราย และข้อเสนอแนะ.....	82
5.1 สรุปผลการวิจัย.....	84
5.2 อภิปรายผล.....	86
5.3 ข้อเสนอแนะ.....	96
รายการอ้างอิง.....	98
ภาคผนวก.....	104
ภาคผนวก ก.....	105
ภาคผนวก ข.....	109
ภาคผนวก ค.....	111
ภาคผนวก ง.....	119
ประวัติผู้วิจัย.....	131

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
1 จำนวนและค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม ตำแหน่ง เพศ และ ประสบการณ์ในการทำงาน.....	62
2 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความคิดเห็น และลำดับที่ พฤติกรรมผู้นำของ ผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดเทศบาลและเมืองพัทยาในจังหวัดชลบุรี โดยรวม 7 ด้าน..	63
3 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความคิดเห็น และลำดับที่ พฤติกรรมผู้นำของ ผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดเทศบาลและเมืองพัทยาในจังหวัดชลบุรี ด้านการมี ความคิดริเริ่ม.....	64
4 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความคิดเห็น และลำดับที่ พฤติกรรมผู้นำของ ผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดเทศบาลและเมืองพัทยาในจังหวัดชลบุรี ด้านการรู้จัก ปรับปรุงแก้ไข.....	66
5 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความคิดเห็น และลำดับที่ พฤติกรรมผู้นำของ ผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดเทศบาลและเมืองพัทยาในจังหวัดชลบุรี ด้านการยอมรับ นับถือ.....	68
6 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความคิดเห็น และลำดับที่ พฤติกรรมผู้นำของ ผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดเทศบาลและเมืองพัทยาในจังหวัดชลบุรี ด้านการให้ความ ช่วยเหลือ.....	70
7 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความคิดเห็น และลำดับที่ พฤติกรรมผู้นำของ ผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดเทศบาลและเมืองพัทยาในจังหวัดชลบุรี ด้านการ โน้มน้าวจิตใจ.....	72
8 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความคิดเห็น และลำดับที่ พฤติกรรมผู้นำของ ผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดเทศบาลและเมืองพัทยาในจังหวัดชลบุรี ด้านการ ประสานงาน.....	73
9 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความคิดเห็น และลำดับที่ พฤติกรรมผู้นำของ ผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดเทศบาลและเมืองพัทยาในจังหวัดชลบุรี ด้านการเข้า สังคมได้ดี.....	75

ตาราง	หน้า
10 เปรียบเทียบ ค่าเฉลี่ยค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน พฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดเทศบาลและเมืองพัทยา ในจังหวัดชลบุรี จำแนกตามตำแหน่ง.....	76
11 เปรียบเทียบ ค่าเฉลี่ยค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน พฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดเทศบาลและเมืองพัทยา ในจังหวัดชลบุรี จำแนกตาม เพศ.....	77
12 เปรียบเทียบ ค่าเฉลี่ยค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน พฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดเทศบาลและเมืองพัทยา ในจังหวัดชลบุรี จำแนกตามประสบการณ์ในการ ทำงาน.....	78

มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

สารบัญภาพ

ภาพ	หน้า
1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	6
2 โครงสร้างการบริหารการศึกษาของเทศบาล.....	12
3 โครงสร้างการบริหารงานโรงเรียนเทศบาลและเมืองพัทยา.....	14
4 รูปแบบการตัดสินใจของวอร์ดและเขตต้น.....	40
5 แสดงความสัมพันธ์ของทฤษฎีภาวะผู้นำตามสถานการณ์ของเฮอร์เชย์และบลานชาร์ด	42
6 แสดงการจำแนกต่อเนื่องของความพร้อมของผู้ตาม 4 ระดับ ของเฮอร์เชย์และ บลานชาร์ด.....	42
7 แสดงพฤติกรรมผู้นำกับความพร้อมของผู้ตามจากทฤษฎีภาวะผู้นำตามสถานการณ์ ของเฮอร์เชย์และบลานชาร์ด.....	43

มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรเวศน์